

Skuespiller- og danser**alliansen**

Til Familie- og kulturkomiteen på Stortinget
E-post: familie-kultur@stortinget.no

Oslo, 15. oktober 2019

Høringsnotat fra Skuespiller- og danseralliansen AS
St. Prop. 1 S(2019-2020) Kulturdepartementet, kap. 323, Musikk og scenekunst, post 78 Ymse faste tiltak.

Skuespiller- og danseralliansen – en arbeidsgiver som tilrettelegger for bærekraftige kunstneriske karrierer.

Konklusjon med innspill til komiteens arbeid med budsjett 2020:

Skuespiller- og danseralliansen (SKUDA) har vært i en opptrappingsfase etter prøveperioden i 2012-2015, med mål om å omfatte 100 scenekunstnere innen utløpet av 2019.

Dette målet er nådd i 2019 takket være økninger gjennom budsjettavtalene mellom regjeringen med KrF og Venstre for budsjettene i 2017 og 2018 og med KrF for 2019.

Det er i forslaget for 2020 lagt inn en justering på 2,6% til SKUDA som skal dekke lønns- og prisvekst.

Styret i SKUDA har i ny strategi fra 2019-2022 satt et mål om at 150 kunstnere skal være ansatt ved utløpet av 2022. SKUDA har derfor søkt om en økning på 2 millioner kroner for 2020 for å ansette 18 nye kunstnere. Total søknadssum for 2020 er 23,86 millioner kroner.

Ønsket om å øke antallet ansatte gradvis fram til 2022 er sterkt hos oss. Vi håper derfor at det i budsjettbehandlingen blir rom for å **styrke både Skuespiller- og danseralliansen og ivareta andre økninger på scenekunstmrådet.**

Vi ber Familie- og kulturkomiteen arbeide for å øke tilskuddet til Skuespiller- og danseralliansen i 2020-budsjettet.

Hvordan vil Scenekunstmrådet endres i årene som kommer?

Scenekunstmrådet kan stå overfor store endringer de kommende årene. Dette skyldes både den pågående regionaliseringsprosessen der staten vil gi regionene større ansvar også økonomisk for scenekunstinstitusjonene, de regionale kompetansesentrene for dans m.fl, og den kommende kunstnermelding og scenekunststrategi.

Det er ukjent hvordan disse endringene vil slå ut på volumet av arbeid tilgjengelig for dansere og skuespillere som jobber i midlertidige ansettelser og oppdrag.

Både tilskuddsordningene til dans og teater i Kulturrådet, og scenekunstinstitusjonene er svært viktige for at det skapes nye forestillinger som gir arbeidsmuligheter for dansere, skuespillere og andre kunstnergrupper. Det er i liten grad foreslått økninger til disse områdene i budsjettet for 2020 noe som er beklagelig da det kan føre til mindre kunst til publikum og færre arbeidsmuligheter til kunstnerne.

Vi minner om den store omleggingen Kulturrådet har gjort der basisfinansieringen for frie scenekunstgrupper er endret til Kunstnerskaps-ordningen. Omleggingen setter flere frie scenekunstgrupper som er sentrale arbeidsgivere for frilans dansere og skuespillere, i en svært vanskelig situasjon og vi ber komiteen bidra til at denne situasjonen løses.

Skuespiller- og danser**alliansen**

I påvente av både kunstnermelding og scenekunststrategi er det ønskelig at scenekunstheltet blir styrket i 2020 ikke holdt på stedet hvil, som budsjettforslaget legger opp til.

Skuespiller- og danseralliansen er opprettet for å bedre situasjonen for skuespillere og dansere i periodene mellom deres midlertidige ansettelser og oppdrag, og dermed sikre muligheten for at disse kunstnerne kan utvikle bærekraftige kunstneriske karrierer uten faste ansettelser.

SKUDA har også en positiv virkning for arbeidsgivere i bransjene scenekunst, film og TV, som har behov for fleksible ansettelser og tilgang til arbeidskraft med høy kunstnerisk kompetanse.

Det sentrale for alle som arbeider med scenekunst er at det gjennom arbeidet med forestillinger kan skapes kunst av høy kvalitet for et publikum over hele landet og internasjonalt.

Det er midler til å skape og vise forestillinger som gir arbeidsmuligheter for den enkelte danser eller skuespiller uavhengig av om kunstneren er tilknyttet SKUDA.

Bakgrunn for opprettelsen av Skuespiller- og danseralliansen

Hoveddelen av skuespillere og dansere i Norge har ikke faste- eller åremålsstillinger.

Arbeidsmarkedet er åpnet for midlertidige tilsetninger av kunstnere, ref AML § 14-9,3.

Offentlige inntektsundersøkelser av kunstnerøkonomien har vist at kunstnergruppene dansere og skuespillere har svært lav inntekt fra kunstnerisk arbeid, noe som fører til at kunstnerne må ha annet ikke-kunstnerisk arbeid ved siden av sine kunstnerkarrierer. Dette er ugunstig, da fokus på å utvikle sin karriere som kunstner stadig blir utfordret av behovet for økonomi til å overleve.

De fleste utøvende dansere og skuespillere ansettes i svært korte engasjementer, alt fra noen timer en dag, til dager eller uker. Midlertidige engasjementer over flere sammenhengende måneder gis som regel kun ved scenekunstinstitusjoner, i noen få frie grupper og i enkelte større TVdramaproduksjoner.

Til forskjell fra billedkunstnere og kunsthåndverkere som er næringsdrivende, arbeider dansere og skuespillere i kollektive prosesser for andre f.eks. regissører, koreografer, teatre m.v. og ansettes i stor grad som arbeidstakere av disse.

Forslag til merknad for 2020 budsjettet:

Komiteen viser til at 100 kunstnere nå er omfattet av Skuespiller- og danseralliansen i 2019.

Komiteen er kjent med opptrappingsplanen med mål om 150 kunstnere ansatt innen utløpet av 2022. Komiteen understreker at Skuespiller- og danseralliansen vil utgjøre et viktig virkemiddel for styrking av kunstnerøkonomien ved at flere dansere og skuespillere omfattes av ordningen. En videre opptrapping krever økt tilskudd i 2020.

Vi ser fram til godt samarbeid med familie- og kulturkomiteen fremover.

Vennlig hilsen

Skuespiller- og danseralliansen AS

Hauk Heyerdahl
Styreleder

Tone Øvrebø Johannessen
Daglig leder